

De Heer P. CRAHAY
Directeur van de Directie voor
Monumenten en Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

Brussel,

U/Ref: /
O/Ref: gm/bxl2.417/s.381
Bijlage: /

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL. Warmoesberg 57. Voormalige Union du Crédit Belge. Proefrestauratie van de kleine koepel. Principeadvies.
Dossier behandeld door Stephane Duquesne.

Naar aanleiding van de vergadering ter plaatse van 5 december 2005, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 7 december 2005 over hoger vermelde aanvraag volgend advies heeft uitgebracht.

Tijdens de vergadering ter plaatse werd een testzone voor het nieuwe montagesysteem van de glasplaten van de kleine koepel voorgesteld aan de vertegenwoordigers van de KCML en de DML. Oorspronkelijk werden tussen de glasplaten en het steunprofiel loden beugels aangebracht voor de bevestiging van de platen. Hoewel dit systeem efficiënt was, gezien de dragende functie van deze beugels en hun soepelheid om kleine bewegingen op te vangen, kan het vandaag niet meer toegepast worden omdat het gewicht van de glasplaten verdubbeld is. Tijdens een eerste testmontage werden de bevestigingsbeugels tussen de glasplaten vervangen door telkens 2 afzonderlijke inox-haakjes. Die haakjes bleken eveneens te vervormbaar aangezien ze telkens alle bovenliggende platen moeten dragen.

De nieuwe voorstellen voor de bevestiging van de glasplaten zijn de volgende :

- Oplossing 1 : Steunen in inox.

Hierbij worden op de steunprofielen horizontale inox-plaatjes gelast, waarop vervolgens een blokje lexan wordt aangebracht. Dit kunststofblokje zorgt voor een goed contactoppervlak tussen het glas en het inox-plaatje en laat een regeling van de positie van het glas toe (door 1 of meerdere plaatjes aan te brengen). Na onderzoek door een speciale firma blijkt dat het inderdaad mogelijk is de inox-plaatjes op de gietijzeren draagstructuur te lassen en dat hiervoor de nodige garanties kunnen geleverd worden. Deze optie heeft als voordeel een stabiele oplossing te bieden die toch nog een zekere souplesse toelaat. Nadelen zijn echter dat dit systeem duidelijk minder verfijnd is dan de oorspronkelijke beugels, dat de lexanblokjes zichtbaar zijn aan de binnenkant van het glas en dat de montage zeer arbeidsintensief is (ingewikkelde regelbaarheid, die het meermaals afnemen en terugplaatsen van de panelen vergt).

- Oplossing 2 : Beugels in gebrand koper.

Hierbij worden de loden beugels vervangen door koperen beugels. Men gebruikt gebrand koper omdat dit materiaal tijdelijk zeer soepel is en zo gemakkelijk in de gepaste vorm gebracht kan worden. Er moet echter nog nagekeken worden of de beugels niet naar beneden kunnen schuiven en of de geplooiden steunen niet te vervormbaar zijn. Er dient eveneens onderzocht te worden of het koper rechtstreeks in contact mag komen met het gietijzer.

Voordelen van dit systeem zijn dat het duidelijk geïnspireerd is op de oorspronkelijke plaatsing, dat de beugels eveneens dienst doen als afstandhouder, dat ze weinig zichtbaar zijn en dat de uitvoering vrij eenvoudig is. Anderzijds dient de stabiliteit nog onderzocht te worden, alsook de vervormbaarheid van de beugels en hun hechting op de gietijzeren structuur.

Een variante op oplossing 2 omvat het aanbrengen van een bijkomende klem langs de buitenkant van de profielen. Deze klem laat toe dat het onderliggend glaspaneel tegen het profiel gerukt wordt zodat het risico op het naar beneden verschuiven van de beugel beperkt wordt. Deze oplossing is echter meer zichtbaar dan oplossing 2. Voor de oplossing 2 en haar variante werd nog geen testzone opgesteld. De beugels werden enkel bevestigd aan het steunprofiel ter demonstratie van de soepelheid van het koper en hun esthetische impact.

Rekening houdend met de voor- en nadelen van de oplossingen die naar voren werden geschoven, meent de Commissie dat de oplossing met de beugels in gebrand koper op dit moment het meest bevredigende resultaat lijkt te zullen opleveren. Ze vraagt dan ook die oplossing verder te onderzoeken, in het bijzonder wat de duurzaamheid van deze beugels betreft. Om een beter beeld te verkrijgen van de vervormbaarheid van dit systeem is het eveneens aangewezen een bijkomende proefopstelling te realiseren van de beugels in gebrand koper.

Tot slot werd in de nieuwe testzone ook opnieuw de voegkit aangebracht die zich beperkt tot de breedte van het onderliggende profiel. Hiermee werd tegemoet gekomen aan de bemerkingen die geformuleerd werden over de vorige testzone, met name dat de voegkit te dik, te breed en te ongelijkmatig was aangebracht. De soepele voegkit was oorspronkelijk over de ganse lengte aangebracht en droeg mogelijk bij tot de stabiliteit van de beugels en de glasplaten. De Commissie raadt dus aan om de kit opnieuw over de volledige lengte aan te brengen. Het onderbreken van de kit zou bovendien aanleiding kunnen geven tot het ontstaan van ongewenste lichtstroken.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

J. DEGRYSE
Voorzitter